

පකඳුවමෝ පාඨෝ

අප් ඛෝ සුදිනනසස කලඤකපුතතසස සහායකා යෙන සුදිනනසස කලඤකපුතතසස මාතාපිතරෝ තෙනුපසඞකමිංසු. උපසඞකමිඤ්ඤා සුදිනනසස කලඤකපුතතසස මාතාපිතරෝ එතදවෝචුං. "අමම, තාත, එසො සුදිනෙනා අනතරහිතාය භුමියා නිපනෙනා 'ඉධෙව මෙ මරණං භවිසසති පබ්බජ්ජා වා'ති. සචෙ තුමෙහ සුදිනනං නානුජානිසසප් අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, තතෙච මරණං ආගමිසසති. සචෙ පන තුමෙහ සුදිනනං අනුජානිසසප් අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බජ්ජමපි නං දකඛිසසප්. සචෙ සුදිනෙනා නාහිරමිසසති අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, කා තසස අඤ්ඤා ගති භවිසසති? ඉධෙව පච්චාගමිසසති. අනුජානාප් සුදිනනං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා"ති. "අනුජානාම, තාත, සුදිනනං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා"ති. අප් ඛෝ සුදිනනසස කලඤකපුතතසස සහායකා යෙන සුදිනෙනා කලඤකපුතතො තෙනුපසඞකමිංසු. උපසඞකමිඤ්ඤා සුදිනනං කලඤකපුතතං එතදවෝචුං. "උධෙවි සමම සුදිනන, අනුඤ්ඤාතො'සි මාතාපිතූහි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා"ති. අප් ඛෝ සුදිනෙනා කලඤකපුතතො "අනුඤ්ඤාතො'මහි කීර මාතාපිතූහි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා"ති හධෙව උදගො පාණිනා ගතනානි පරිභුඤ්ඤාතො උධාසි. අප් ඛෝ සුදිනෙනා කලඤකපුතතො කතිපාහං බලං ගාහෙඤ්ඤා යෙන භගවා, තෙනුපසඞකමි. උපසඞකමිඤ්ඤා භගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසීනෙනා ඛෝ සුදිනෙනා කලඤකපුතතො භගවනං එතදවෝච. "අනුඤ්ඤාතො'මහි අහං භනෙන මාතාපිතූහි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බාජෙතු මං භගවා"ති. අලඤ්ඤා ඛෝ සුදිනෙනා කලඤකපුතතො භගවතො සනතිකෙ පබ්බජ්ජං, අලඤ්ඤා උපසමපදං. අචිරුපසමපනෙනා ච පනායසමා සුදිනෙනා එචරුපෙ ධුතගුණෙ සමාදාය වතති. ආරඤ්ඤාකො හොති, පිණ්ඩපාතිකො, පංසුකුලිකො, සපදානචාරිකො. අඤ්ඤාතරං වජ්ජගාමං උපනිසසාය විහරති.

(පඨමපාරාජිකං - පාරාජිකපාළි)

පදමාලාව

කලඤකපුතතසස	(ස)	-	කලන්ද පුත්‍ර චු
මාතාපිතරෝ	(ස)	-	මච්චියෝ
එතදවෝචුං	(සං)	-	මෙය කීවාහු ය
අනතරහිතාය	(ස)	-	කිසිවක් නො ඇතිරු
භුමියා	(නා)	-	බිමෙහි
ඉධෙව	(සං)	-	මෙහි ම
නිපනෙනා	(කි)	-	හොත්තේ (වෙයි)
සචෙ	(නි)	-	ඉදින්
අනුජානිසසප්	(ක්‍රි)	-	අනුදනිචු
දකඛිසසප්	(ක්‍රි)	-	දක්නාහු ය

අභිරමිසසති	(ක්‍රී)	-	ඇලෙන්තේ ය
පව්වාගමිසසති	(ක්‍රී)	-	ආපසු එන්නේ ය
උදෙසි	(ක්‍රී)	-	නැගිටින්න
අනුඤ්ඤාතො	(කි)	-	අනුදන්නා ලදී
හඬො	(කි)	-	සතුටු වූයේ
උදගො	(කි)	-	ඔදවැඩි සිත් ඇත්තේ
පාණිනා	(නා)	-	අතින්
ගතනානි	(නා)	-	ගාත්‍රා, ශරීරාංග
පරිපුඤ්ජනො	(කි)	-	පිරිමදින්නේ
උධාසි	(ක්‍රී)	-	නැගී සිටියේ ය
කතිපාහං	(ස)	-	කීපදවසක්
(බලං) ගාහෙඤ්ඤා	(පු.ක්‍රී)	-	බලගන්වා
අලඝ	(ක්‍රී)	-	ලැබී ය
අවිරුපසමපනො	(කි)	-	උපසපන් වී නොබෝ දිනකින්

අභ්‍යාස

1. “උදෙසි සමම සුදින්න” යන ඡේදය සිංහලට නගන්න.
2. පාලියෙන් පිළිතුරු සපයන්න.
 - i. කෙ කිං නිසසාය සුදින්නසස පබ්බජ්ජාය අනුජානථාති මාතාපිතරං යාචිංසු?
 - ii. සවෙ සුදින්නසස මාතාපිතරො පබ්බජ්ජං නානුජානෙය්‍යුං තසස කිං භවෙය්‍යුං?
 - iii. පබ්බජ්ජාය අනුඤ්ඤාතභාවං ඤ්ඤා කො කං උපසඞ්කමී?
 - iv. විතතාපෙකඛා භිනෙනා සුදිනො කසමිං නිපනො අහොසි?
 - v. පබ්බජ්ජො සුදිනො කීවරුපෙ ධුතගුණෙ සමාදාය චතති?
3. ඡේදයෙහි එන වාක්‍ය රටාව අනුගමනය කොට පාලියට නගන්න.
 - i. දකුණු දිසාවෙහි මහඇමතිගේ යහළුවෝ ජනාධිපතිතුමා වෙත එළඹ මෙසේ කීවාහු ය.
 - ii. මේ දරුවා කිසිවක් නො ඇතිරූ බිම වැතිර සිටී.
 - iii. ඇමතිවරුනි, යැපීම සඳහා වැටුප(වෙතන) අනුමත කරන්න.
 - iv. යහළුවනි, නැගිටිවු, ඇමතිවරුන් විසින් තොපගේ වැටුප(වෙතන) අනුමත කරන ලදී.
 - v. ගුරුවරයා යම් තැනක ද අපි සියල්ලෝ ම එතනට යමු.

4. ඡේදය ඇසුරෙන් පිළිතුරු සපයන්න.
- i. බලාපොරොත්තු ඉටුකර ගැනීමට පුද්ගලයකුට තිබිය යුතු සම්පත් මොනවා ද?
 - ii. මව්පියන් දරුවන් කෙරෙහි දක්වන ආකල්පය කුමක් ද?
 - iii. පැවිදි වීමට අත්‍යවශ්‍ය වන සාධකය කුමක් ද?
 - iv. සුදින්නගේ පැවිද්දට අනුමැතිය ගැනීමට යහළුවන් ඉදිරිපත් කළ තර්කය කුමක් ද?
 - v. පැවිදි වූ තැනැත්තා තුළ තිබිය යුතු උතුම් ගුණාංග මොනවා ද?

ආබ්‍යාත භාවිතය II

හැඳින්වීම

හතරවන පාඩමේ දී ආබ්‍යාත පිළිබඳ මූලික ලක්ෂණ අපි උගත්තෙමු. තව ද වකතමාන, පඤ්චමී, සත්තමී ආබ්‍යාත භාවිතය හඳුනාගත්තෙමු. මෙහි දී **හීයතනනී**, **අජ්ජනනී**, **පරොකඛා**, **කාලාතිපතනි** හා **හවිසසනනි** ආබ්‍යාත භාවිතය පිළිබඳ ව හදාරමු.

හීයතනනී ආබ්‍යාතය

මෙය අතීතකාල ආබ්‍යාතයකි. බාලාවතාරයේ “**හීයතනනී** ආ, උඟ, ඔ, ජථ, අ, මහා, ජථ, ජථුං, සෙ, වහං, ඉං, මහසෙ” යන සූත්‍රයෙන් එහි ප්‍රත්‍යයමාලාව දැක්වේ. පව (පිසීමේ) ධාතුවට හීයතනනී ප්‍රත්‍යය යෙදී පහත සඳහන් පරිදි පද සිද්ධිය වේ.

පූර්ව	පරසසපද				අතනනොපද			
	එකවචන		බහුවචන		එකවචන		බහුවචන	
	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය
පඨමපූර්ව	ආ	අපචා	උඟ	අපචු	ජථ	අපචජථ	ජථුං	අපචජථුං
මජ්ඣමපූර්ව	ම	අපචො	ජථ	අපචජථ	සෙ	අපචසෙ	වහං	අපචවහං
උත්තමපූර්ව	අ	අපච	මහා	අපචමහා	ඉං	අපචිං	මහසෙ	අපචමහසෙ

හීයතනනී ආබ්‍යාතය අතීතකාලය සඳහා යෙදේ. ඊයේ පටන් අතීතය යෙදෙන බව “**හීයොපහනුති පචචකෙඛ හීයතනනී**” යනුවෙන් සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයේ උගන්වයි. ජාතකපාළියේ හීයතනනී ක්‍රියා බහුලව යෙදී ඇත. **අජ්ජනනී**, **හීයතනනී** හා **කාලාතිපතනි** යන විභක්තිවල පද සාධනයේ දී ක්‍රියාපදයේ මූලට ‘අ’ කාරයක් විකල්පයෙන් ආගම වේ.

උදාහරණ:-

අහං උද්දකං රාමපුතං එතදවොචං.
 පඤ්චාලරධං අහං පසාදයිං.
 අගා ජෙනවනං ජනො.
 සබ්බාරිච්ඡයං අකා.
 භාරදවාපො බ්‍රාහ්මණො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං අලස්ථං.
 තෙ සභායකා භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං අලස්ථුං උපසම්පදං'ති.

පරොක්කා ආබ්‍යාතය

ඉන්ද්‍රිය විෂයගත නොවූ අතීත සිද්ධියක් වාර්තා කිරීමේ දී 'පරොක්කා' ආබ්‍යාතය භාවිත වේ. "අපච්චකෙඛ පරොක්කාතීතෙ" යන බාලාවතාර සූත්‍රයෙන් ඒ බව දැක්වේ. එහි යෙදෙන ප්‍රත්‍යයමාලාව මෙසේ ය. "පරොක්කා ආ, උභ, එ, ඤ, අ, මහ, ඤ, රෙ, ඤො, වෙහා, ඉ, මෙහ" යනු යි. 'පච' ධාතුව ප්‍රත්‍යය ගැන්වීම පහත සඳහන් පරිදි වේ.

පූර්ව	පරසසපද				අත්තනොපද			
	එකච්චන		බහුච්චන		එකච්චන		බහුච්චන	
	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය
පඨමපූර්ව	අ	පපච	උ	පපචු	ඤ	පපච්ඤ	රෙ	පපච්චරෙ
මජ්ඣමපූර්ව	එ	පපචෙ	ඤ	පපච්ඤ	ඤො	පපච්ඤො	වෙහා	පපච්චෙහා
උත්තමපූර්ව	අ	පපච	මහ	පපච්චහ	ඉ	පපච්ච	මෙහ	පපච්චෙහ

මෙය පාලි භාෂාවේ එතරම් ම භාවිත නොවූ ක්‍රියා රූපයකි. මෙය 'ලු', 'ල' යන ශ්‍රැති සුවනාර්ථය සඳහා භාවිත වේ. ධාතුවේ මූල අකුර ද්විත්ව වීම පද සාධනයේ දී සිදු වේ.

උදාහරණ:-

කුමාරො භියො ගාමං ජගාම.
 ගන්තුං සයං අපදතාය සුසොච නුනං.
 කුමෙහ පඨමචයෙ සාමණෙරා බහුච්ච්ඤ.

අජ්ජනනී ආබ්‍යාතය

පාලි භාෂාවේ භාවිත සාමාන්‍ය අතීත ක්‍රියා විභක්තිය යි. "සමිපෙජ්ජනනී" යන බාලාවතාර සූත්‍රයට අනුව සමීප අතීතය අජ්ජනනීයෙන් කියවේ. අජ්ජනනීයෙහි යෙදෙන ප්‍රත්‍යය වන්නේ "අජ්ජනනී ඊ, උං, ඔ, ඤ, ඉං, මහා, ආ, උභ, සෙ, චහං, අ, මෙහ" යනුවෙනි. 'ගමු' ධාතුවට අජ්ජනනී ප්‍රත්‍යය යෙදෙන අයුරු පහත දැක්වේ.

පූර්ව	පරසසපද				අත්තනොපද			
	එකවචන		බහුවචන		එකවචන		බහුවචන	
	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය
පඨමපූර්ව	ඊ	අගමී, ගමී අගමී, ගමී	උං	අගමීංසු, ගමීංසු	ආ	අගමා	ඌ	අගමූ
මජ්ඣමපූර්ව	ඔ	අගමො, ගමො	ඤ්	අගමීඤ්, ගමීඤ්	ඝ	අගමිඝ	චං	අගමිචං
උත්තමපූර්ව	ඉං	අගමීං, ගමීං	මහා	අගමීමහා, ගමීමහා	අ	අගම	මෙහ	අගමිමෙහ

අස්සනනි ආබ්‍යාතය බහුල වශයෙන්ම අතීතකාලය සඳහා භාවිත වූ ක්‍රියාපදය යි.

උදාහරණ:-

අඤ්ඤතරා දෙවතා එකමනං **අධ්‍යාසි**.
 බ්‍රාහ්මණා යෙන භගවා **තෙනුපසඛකමිංසු**.
 බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ **ආසිං**.
 මයං භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං **අලභිමහ**.
 ආචුසො මා සොච්ඤ්ඤං මා **පරිදෙච්ඤ්ඤං**.
 ඤං භියො ගාමං **ගවෙජා**.

කාලාතිපත්ති ආබ්‍යාතය

“ක්‍රියාතිපනෙනනි කාලාතිපත්ති” යනුවෙන් බාලාවතාරයේ දැක්වෙන පරිදි සිදු නොවූ අතීත ක්‍රියාව කාලාතිපත්ති නම් වේ. නැතහොත් වැරදි ගිය ක්‍රියාව යි. සිදුවිය හැකිව තිබූ, එහෙත් සිදු නොවූ ක්‍රියාව කාලාතිපත්ති නම් වේ. මෙහි දී ‘සවෙ’, ‘යදි’ ආදී නිපාත පද යෙදී තිබෙනු දැකිය හැකි ය. එහි ප්‍රත්‍යයෝ වනාහි “කාලාතිපත්ති සසා, සසංසු, සෙස, සසථ, සසං, සසමෙහ, සසථ, සසිංසු, සසසෙ, සසවෙහ, සසං, සසාමහසෙ” යනු යි.

“සවෙ සො පඨමවයෙ **පබ්බජ්ජසා** අරහා **අභවිසසා**.”
 (ඉදින් හෙතෙම පලමු වියෙහි පැවිදි වූවා නම් රහත් වන්නට තිබුණි)

මෙබඳු ක්‍රියා භාවිතයේ දී පුරුෂත්‍රයෙහි පහත ආබ්‍යාත පද නිපද වේ.

පුරිස	පරසසපද				අත්තනොපද			
	එකවචන		බහුවචන		එකවචන		බහුවචන	
	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය
පද්ම පුරිස	සසා	අපච්ඡසා	සසංසු	අපච්ඡසංසු	සසථ	අපච්ඡසථ	සසිංසු	අපච්ඡසිංසු
මජ්ඣිම පුරිස	සෙස	අපච්ඡෙස	සසථ	අපච්ඡසථ	සසසෙ	අපච්ඡසසෙ	සසවෙහ	අපච්ඡසසවෙහ
උත්තම පුරිස	සසං	අපච්ඡසං	සසමහා	අපච්ඡසසමහා	සසං	අපච්ඡසං	සසාමහසෙ	අපච්ඡසසාමහසෙ

කාලාතිපතති ආබ්‍යාතය භාවිත වන්නේ ක්‍රියාසිද්ධියේ අභාවය දැක්වීමට යි.

උදාහරණ:-

සවෙ සො අගාරං **අජ්ඣාවසිසසා** වකකවතති රාජා **අභච්ඡසා**.
 සවාහං පද්මවයෙ අනලසො **අභච්ඡසං** සබ්බසිලෙසසු කොච්චො **අභච්ඡසං**.
 සවෙ භගවා අඛුලිමාලසස පුරතො න **අගමිසසා** මහාජාතිකරො **අභච්ඡසා**.
 සවාහං තණ්ඤුලං **අලභිසසං** ඔදනං **අපච්ඡසං**.
 සවාහං යානං **අලභිසසං** ත්‍රියා සද්ධිං **අගමිසසං**.

භවිසසනති ආබ්‍යාතය

“අනාගතෙ භවිසසනති” යන බාලාවතාර සූත්‍රයට අනුව අනාගත කාලය භවිසසනති ආබ්‍යාතයෙන් යෙදේ. එහි යෙදෙන ප්‍රත්‍යයමාලාව මෙසේ ය. “භවිසසනති සසති, සසනති, සසසි, සසථ, සසාමි, සසාම, සසතෙ, සසනෙත, සසසෙ, සසවෙහ, සසං සසාමෙහ.”

‘පච’ ධාතුවට ප්‍රත්‍යයමාලාව ගැන්වූ විට පහත රූප සෑදේ.

පුරිස	පරසසපද				අත්තනොපද			
	එකවචන		බහුවචන		එකවචන		බහුවචන	
	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය	ප්‍රත්‍යය	පදය
පද්ම පුරිස	සසති	පච්ඡසති	සසනති	පච්ඡසනති	සසතෙ	පච්ඡසතෙ	සසනෙත	පච්ඡසනෙත
මජ්ඣිම පුරිස	සසසි	පච්ඡසසි	සසථ	පච්ඡසථ	සසසෙ	පච්ඡසසෙ	සසවෙහ	පච්ඡසසවෙහ
උත්තම පුරිස	සසාමි	පච්ඡසාමි	සසාම	පච්ඡසාම	සසං	පච්ඡසං	සසාමෙහ	පච්ඡසාමෙහ

මෙම ක්‍රියාරූප අනාගතාර්ථය දීම සඳහා භාවිත වේ. වර්තමාන ප්‍රත්‍යයමාලාවට “සස” කොටස මුලට එකතු කිරීමෙන් මේ ප්‍රත්‍යය ලැබෙන බව වරතැඟීමෙන් ප්‍රකට වේ. උත්තම පුරුෂ අත්තනොපද ඒකවචනය පමණක් වර්තමාන රූපයෙන් වෙනස් වේ.

උදාහරණ:-

- කිලනෙතාසම් ආනන්ද නිපජ්ජිසාමි.
- කිං කරිසාමි අරඤ්ඤවාසෙන.
- ආයාම ආනන්ද යෙන කුසිනාරා තෙනුපසඛකම්සාම.
- සුපට්ච්ඡනො අනතරසරෙ ගම්සාමිති සිකඛා කරණියා.

අභ්‍යාස

01. පහත ක්‍රියාපදයන්හි ආධ්‍යාත විභක්තිය, පදය, පුරුෂය, වචනය ලියන්න.

i.	උපසඛකම්ංසු	ii.	අවොචුං
iii.	භවිසාති	iv.	අනුජානිසාප්
v.	අනුජානාම	vi.	උට්ඨාසි
vii.	උට්ඨාසි	viii.	නිසීදි
ix.	අවොච	x.	අලඤ්ඤ

02. පහත සඳහන් ක්‍රියාපද ආධ්‍යාත විභක්ති හතෙහි (7) පරසස පදයෙහි ප්‍රථම පුරුෂයේ වර්තමාන.

	පඤ්චමි	සතමි	භියතතනි	අජ්ජතනි	පරොකඛා	කාලාතිපතනි	භවිසාතනි
නිද:- වඤ්ඤි	වඤ්ඤු / වඤ්ඤතු	වඤ්ඤයා / වඤ්ඤයුං	අවඤ්ඤා/ අවඤ්ඤ	අවඤ්ඤි, වඤ්ඤි / අවඤ්ඤිංසු /වඤ්ඤිංසු	වඤ්ඤ වඤ්ඤ	අවඤ්ඤා අවඤ්ඤාංසු	වඤ්ඤාසාති වඤ්ඤාසාතනි
වරති							
කසති							
නමති							
සුපති							
තිට්ඨති							
ලභති							
පසාසති							
භසති							
නන්දති							

03. දී ඇති ආධ්‍යාතපද සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

(ආගඤ්ජු/පරියාපුණාථ/උපට්ඨහසසු/නිකකුජේජය්‍යු/යනතු/කරොහි/සමමොදිංසු/නාවෙය්‍ය)

- i. ඉති ඉමා චතුරාරකධා හිකඬු සීලවා.
- ii. අසෙසා විලයං අනන්තගුණතෙජසා.
- iii. හිකඬුවෙ ආටානාටියං රකඬං.
- iv. අමනුසසා රිතතමපි පතනං සීසෙ
- v. අපොකවෙච භගවතා සද්ධිං
- vi. තසසුපට්ඨානං ධතතියා බ්‍රාහ්මණා ඛහු.
- vii. බිණාසවා අනෙනන පානෙන
- viii. යං තෙ කරණීයං තං

04. හිස්තැන් පුරවන ලද 3 ප්‍රශ්නයෙහි එන වාක්‍ය සිංහලට නඟන්න.

05. පහත ආධ්‍යාතයන්හි බහුවචන රූපය, ආධ්‍යාත විභක්තිය, පදය හා පුරුෂය ලියන්න.

i. පකකම්සසං	ii. චසී
iii. ගවෙජය්‍යං	iv. අනුජානාහි
v. ඛමසසු	vi. චජෙද
vii. අඤ්ඤාසී	viii. ජගාම
ix. අලභිසසා	x. අට්ඨාසී
xi. අද්දසා	

06. ඒකචචන රූප ලියන්න.

i. පචතතයුං	ii. අචුචුං
iii. ආභංසු	v. නිබ්බායිසසාම
v. පරිදෙවිංසු	vi. අලඤ්ඤං
vii. යාවාම	viii. පමජ්ජනති
ix. පරිභවිංසු	x. කුඛබනති
xi. සමාගච්ජනතු	xii. සමගගහුං
xiii. අහු	xiv. අලභිමහ
xv. ලභෙය්‍යාම	